

KOLERYCZNY (15) *ai*

-ri- (14), -ry- (1).

o oraz e *prawdopodobnie jasne (tak w kolera)*.

sg f G koleryczn(e)j (3). ◇ n G koleryczn(e)go (3). ◇ A koleryczn(e) (1). ◇ pl N m pers koleryczni (2). subst koleryczn(e) (1). ◇ G kolerycznych (2). ◇ D kolerycznym (2). ◇ A subst koleryczn(e) (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) – XVIII w.

Przymiotnik od „kolera” ‘żółć, jeden z czterech ciekłych składników organizmu’ (15) :

a. *Zawierający kolere; biliosus, colore bilis, bilem redolens Cn (7) : Theż fok thego ziołka [...] fwierzb który pochodzi zkrwie łpaloney kolericney wy łufza FalZioł I 127b; Ma mocz żywot czyścić z flegmiŃtych y s kolericźnych wilkołci FalZioł I 146b; Syrop thrawiŃczy/ y pod częłciŃ purguiŃczy: Lubricativus [...] ktorí wywodzi materie Kolericźne zapalone. FalZioł II 21b; then plałtr przyłozony na zołŃdek/ wracanie kolericźne załthanawia/ y biegunkę zołtŃ vcina. FalZioł III 27d, II 8c, III 15c, V 7v.*

W charakterystycznych połŃczeniach: krew koleryczna(-e), materyja, nieczystołć, wilkołć (3), wracanie.

b. *Taki, w ktłrym kolera bierze przewagę nad innymi skłŃdnikami organicźnymi; gwałtowny, impetyczny; acricolus, acrocholus, facilis irasci, immodicus a. impatiens a. impotens a. plenus irae, impotens animi, iracundus, irascibilis, irritabilis, praerabidus, rabiosus, stomachosus homo Cn (8) : Lekarłstwo ludziem flegmiŃtym/ kolericźnym, y melankolikom FalZioł *4d; Epitimum [...] pragnienie czyni y zapala ciała kolericźnego, otwiera żywot czyniŃcz łtholcze FalZioł I 50a; Teź ciała gorŃczego przyrodzenia/ iako łŃ wielokrewne/ kolericźne/ łŃ łkłonnieyłze ku zaraźeniu/ niźli ciała zimne. FalZioł V 61; Przetoź takowe⁸⁰ czałfu kolericźni ł młodzi ludzie: zle łie maiŃ. FalZioł V 54, III lla, 20b, V 4c, 54v.*

W charakterystycznych połŃczeniach: ciało koleryczne(-i) (2), ludzie (4), przyrodzenie (2).